ПТ III 34

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

»НОВА ПОШТА« излази сваког дана ујутру, осим понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација: УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/I
Телефон: 39--39. Пошт. фах: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 2.50 пенга, тромесечна: 7.20 пенга

Год. II. Ујвидек, среда, 23 септембар 1942 Број 210

Немци су у Стаљинграду заузели нове блокове утврђених кућа

Мађарске трупе одбиле су локалне нападе совјетских трупа

Немачке и италијанске трупе одбиле су нападе Енглеза код оазе Ђало у Северној Африци

Из главног стана Вође Рајха се саопштава:

Непријатељ је у ноћи између 20 и 21 септембра северно од Новоросијска покушао прелаз торпедним чамцима и ловцима подморница. Немачка ратна морнарица је овај покушај осујетила.

Ваздушне снаге су бомбардовале непријатељске положаје у близини Гелечика и у луци Туапсе. У току борби између Кубана и Касписког Мора немачким трупама пошло је за руком да пробију један дубоко развијен и снажно миниран систем положаја. Град Дејскоје освојили смо на јуриш.

У борбама које теку у Стаљинграду заузели смо нове блокове утврђених кућа, и имали заробљеника. Против кључних положаја северно од града непријатељ је извршио нападе за растерећивање, који су се сломили уз тешке губитке. Непријатељ је изгубио 21 тенк.

На донском фронту немачке јуришне чете прешле су преко реке и на источној обали уништиле 35 непријатељских борних положаја. Мађарске трупе одбиле су локалне нападе.

Непријатељ је — под утиском својих тешких губитака — јуче престао са нападима против града Воронежа. Поновљени непријатељски напади северо-западно од Воронежа сломљени су.

Код Ржева је непријатељ јаким јединицама изнова вршио нападе. Ове смо делимично у самом почетку угушили, делимично, пак, одбили противнападима. Том приликом уништили смо 28 тенкова.

Једна немачка подморница на источном делу Средоземног Мора потопила је једну транспортну једрилицу од 500 тона.

У току надлетања неколико енглеских авиона над окупираним западним обалским подручјем и на данским водама за време летова за узнемиравање непријатељско ваздухопловство изгубило је шест апарата.

Лаки немачки борбени авиони бомбама и поморским оружјем су нападали дању војне циљеве у јужној Енглеској.

Немачки допунски извештај

Берлин, 22 септембар. (ДНБ) У вези са борбама на средњем и северном делу Источног фронта, немачка врховна команда даје ову допуну:

Немачке и мађарске трупе су 20 септембра на донском фронту с успехом одбиле поновне бољшевичке продоре. Немачке и мађарске трупе су одбиле покушај појачаних бољшевичких оклопних трупа за пробој, који је нарочито био уперен против једног шумског сектора.

На северном сектору Источног фронта немачке трупе су извршиле више успешних потхвата са јуришним трупама, и том приликом уништиле јако изграђене бољшевичке ослонце и утврђења.

Јужно од језера Илмен непријатељ је са великим снагама у више махова јуришао на немачке одбранбене положаје, али су сви његови напади сломљени уз веома тешке губитке.

У борбеном простору језера Ладоге бољшевици су на широком фронту, после припреме артилерије и бацача граната, покушали да пробију положаје једне пешадиске дивизије. Овај напад је у сконцентрисаној паљби немачких трупа осујећен уз тешке губитке по непријатеља.

Италијански ратни извештај

Из италијанског Главног стана се саопштава:

Наше трупе су 16 септембра у зору у оази Ђало водиле жестоку борбу са надмоћним непријатељским механизованим оклопним снагама, које су стизале из Либиске пустиње. Овај непријатељски напад, потпомогнут снажном артилериском паљбом, сломљен је отпором нашег гарнизона. Наше трупе су следећих дана жилаво држале своје положаје, и уз поновну ефикасну потпору италијанских и немачких ваздушних јединица причиниле велике губитке непријатељу, подједнако у људству и моторним превозним средствима. У понедељак непријатељ је, приметивши да се приближава као појачање једна наша моторизована колона, напустио борбу и у великој брзини се повлачио према југу, уз гоњење немачких ваздушних формација.

На египатском фронту није се десио никакав важан догађај.

Контраавионски топови једне наше веће поморске јединице оборили су један енглески авион. Друга два оборила је над Тобруком ваздушна одбрана тврђаве, односно један наш ловачки апарат.

Значај немачке поморске победе

Будапешта, 22 септембар. (МТИ) — Немачка штампа бави се успешним нападом немачких борбених авиона и подморница, којим је на Северном Леденом Мору између 18 и 19 септембра — као што смо већ јавили — уништен један велики конвој, и с овим успехом задат је до сада најтежи удар конвојском систему којим су Савезници желели да Совјетима ливерују ратни материјал. Немачки листови описују овај конвојски систем и наглашују колику је пометњу и запрепашћење у надлежним лондонским и вашингтонским круговима изазвала вест о уништењу овог конвоја.

Према „Фелкишер Беобахтеру", енглески министар ратне морнарице Александер у свом говору одржаном у Шефилду није смео да призна да је на Северном Леденом Мору изгубљено бродова за 270.000 тона. Ово ћутање — пише лист — више је него речито, јер доказује да до сада претрпљени катастрофални губици у бродовљу имају велики утицај на ситуацију у Северном Мору. Поново је доказано да није довољно повећавати број конвоја, већ треба рачунати с тим да за обезбеђење конвоја на Северном Мору треба ставити у службу најјаче снаге. Против подморница потребно је бацати у борбу много разарача и корвета, али се ови морају да одвлаче с Атлантског Океана. Носачи авиона морају да се старају о ваздушној одбрани против немачких борбених апарата, без обзира на то што ове конвоје треба да прате и бродови снабдевени јаком контраавионском артилеријом. Сви ти бродови за обезбеђење недостају Англосаксонцима на Средоземном Мору и Тихом Океану.

Из Стаљинграда се евакуишу жене и деца

Будапешта, 22 септембар. (БЕ) Према једној вести приспелој у Цирих, по наредби главне команде у Стаљинграду у понедељак се почело ужурбано с евакуацијом жена и деце из града, који се до сада још нису иселили. Једино ће моћи да остану жене које се налазе у помоћној војној служби или се старају о одржавању реда.

Једна друга заповест, која још боље показује безнадежни положај бранилаца Стаљинграда, предвиђа да се у извесним кварговима јавне и приватне зграде које су још остале читаве поруше, како би се од рушевина могле подизати барикаде.

Черчилова влада није апсолутно незамењива

Лондон, 22 септембар. (ДНБ) — Посланик енглеске Радничке странке Шинвел одржао је говор у Бетфорду. Он је нагласио: Чланови владе стално наглашавају да ће савезници победоносно изићи из овога рата. Британско јавно мњење је далеко од тога да овакве изјаве прими за готов новац. Говорник је изјавио да не одобрава веровања јавног мњења Велике Британије према коме се данашњи председник владе не може заменити. Према његовом мишљењу, садашњи британски председник владе, односно влада у свом данашњем саставу, апсолутно се може заменити, а ко заступа друго гледиште тај постаје жртва Черчиловог „мита". За тај Черчилов митос Велика Британија ће једном платити скупу цену.

Француска штампа о Черчиловој опасној игри

Париз, 22 септембар. (ОФИ) — Француски лист „Ефор“ пише да је Черчил, ради Стаљиновог умирења био приморан, да учини уступке у корист енглеске комунистичке пропаганде. Тако је, на пр., комунистички дневник „Дејли Воркер“, који је 18 месеци био забрањен, сада поново добио дозволу за излажење. „Дејли Воркер“ заступа ове три програмске тачке: 1. Треба створити други европски фронт; 2. Треба појачати савез између Совјета и Англосаксонаца; и 3. Треба повести поновне преговоре са Индусима. Међутим, прави и најважнији циљ овога комунистичког листа јесте да енглеску омладину наведе у ратну авантуру, у циљу растерећења совјетске омладине.

„Ефор“ истиче да је први број „Дејли Воркера“, који је сада изишао, енглеска публика просто отимала из руку продаваца, и за неколико сати сва издања су била разграбљена. Француски лист је мишљења да Черчил води опасну игру.

ЈАПАНСКА СПОЉНА ПОЛИТИКА ОСТАЈЕ НЕПРОМЕЊЕНА

Берлин, 22 септембар. (ДНБ). „Фелкишер Беобахтер“, у вези са прекјучерашњом изјавом новог јапанског министра спољних послова Таниа, приликом преузимања дужности, констатује да је ова изјава несумњиво заузимање става за настављање досадање политике Јапана.

Борбени тон Таниа против Енглеске и Сједињених Држава деловаће као хладан туш у Лондону и Вашингтону, јер тамо су замишљали да се у вези са министарском променом у Токију може очекивати промена политике Јапана.

„Фелкишер Беобахтер“ констатује да је нови министар спољних послова познат као поверљив човек министра претседника, и да му је досадањи рад у министарству спољних послова, у азиском одељењу, пружио прилике за сарадњу са војском и за унапређење сарадње министарства иностраних послова и војске. Лист завршава чланак овако:

У Токију се надају да ће се појачати иностранa делатност Јапанаца ако се министарство за информације сједини са министарством спољних послова.

НОРВЕШКЕ ЖЕНЕ НА ИСТОЧНОМ ФРОНТУ

Стокхолм, 22 септембра. — (Стефани). Како се сазнаје, 1.200 норвешких жена убрзо ће кренути за Источни фронт. Ове Норвежанке јавиле су се добровољно за здравствену службу и службу за ратно снабдевање у формације норвешке женске легије.

ВАЗДУШНА УЗБУНА У ШВАЈЦАРСКОЈ

Берн, 22 септембар. — (Стефани). У Берну, Цириху и Базелу у ноћи између суботе и недеље била је ваздушна узбуна, која је почела у поноћ а завршена у 1.20 час.

Кроз штампу

Инострана радна снага у Немачкој

„Франкфуртер Цајтунг“, у чланку о проблему радне снаге у Немачкој, констатује следеће: Удео иностраних радника у немачкој ратној индустрији већ одавно је превазишао оквир суседског испомагања, и тај је покрет добио континентални значај, што се може назвати и модерном сеобом народа. Народи Европе, становници пријатељских, окупираних и неутралних држава, ставили су Рајху на расположење, у борби против бољшевизма, читаве војске, које нису послали на ратиште, него их постављају, на упражњена радничка места, у ратну индустрију. Дабогме да је удео савезника у томе раду разнолик. За многе економски момент игра првенствену улогу, пошто у Немачкој зараде лепих новаца, с којима могу да помогну своје породице. Други, нарочито Италијани, врло добро знају да за немачким радничким столовима раде у корист своје властите победе. Убудуће, при употреби иностраног радништва, овај идеални политички мотив још ће се јаче испољити нарочито код радника западних држава. Има држава којима се рад за Немачку учинио удобним средством да би се смањила незаносленост. То је на много места и постигнуто.

„Франкфуртер Цајтунг“ подвлачи, у даљем разлагању, да је 21 марта 3 и по милиона ратних заробљеника и страних радника радило у Рајху, а сада, пола године касније, тај је број порастао за 2 милиона. У пољопривреди, међутим, број иностраних радних снага још је много већи. Пре него што наступи зима — вели немачки лист у завршетку — у немачкој ратној индустрији треба запослити још нове радне снаге, не само из иностранства него и из саме државе, а неизвежбане путем преоријентисања запослити, па ће доћи време када ће се немачким војницима обилато моћи ставити на расположење најбоље оружје.

*

„Донауцајтунг“ доноси из Стокхолма: „У једном говору у Канзас Ситију, министар морнарице Нокс изјавио је да је сада главни проблем како ће се моћи савладати опасност од подморница. Проблем подморница, рекао је даље, уско је везан са могућношћу успостављања другог фронта, уз каснију против-офанзиву на Пацифику и снабдевање Совјетске Уније, да би одржала своје армије на фронту. Али, борба против подморница биће дуга и тешка. Још је Нокс изразио своје уверење да ће, најзад месечни губици бродова бити сведени на меру која неће више значити угрожавање савезничких линија за снабдевање, и изјавио, у односу на општи ратни положај, да слика „није сасвим црна!“

„Рузвелтов министар морнарице — додаје „Донауцајтунг“ — који је чак од стране америчке јавности обележен као „најсрећнији пророк“, у својим говорима је постепено постао скромнији. Тај „победилац Јапана за 90 дана“ још се почетком децембра 1941 хвалисао да је морнарица Сједињених Држава, обзиром на снагу своје флоте, у стању да одмах предусретне све могуће опасности на оба Океана. У мају 1942, пошто се показало да Сједињене Државе ни на једном ни на другом океану нису могле да предусретну опасности Осовине, Нокс је рекао да неће да се хвали, али одбрана од подморница ће отсада бити боља и поправља се сваког дана. Данас, међутим, он мора да допусти да ће борба против подморница бити „дуга и тешка“. Шта ће он рећи у своме идућем говору?“

*

„Регели Мађарорсаг“ пише: „За одгађање другог фронта, Англосаксонци изналазе све нове и нове разлоге. Александер, први лорд британског Адмиралитета, изјавио је да би се садање успостављање другог фронта завршило, на сваки начин, поразом савезничких држава, јер им не стоји на расположењу довољно бродске тонаже. А кад би се успостављање другог фронта завршило поразом, то никако не би значило помоћ за Совјетску Унију, него баш напротив.“

„Иста мисао избила је и у најновијем броју „Њујорк Тајмса“ — наводи „Регели Мађарорсаг“ —, што тешко да је случајно. Амерички војни стручњаци веле да је успостављање другог фронта, услед оскудица трупа и опреме, сада немогуће. Такво предузеће не би поправило совјетску ситуацију, јер је несумњиво да би Савезници претрпели пораз“.

*

„Нојес Винер Тагблат“ објављује одговор званичног говорника јапанске морнарице, капетана Хираиде, на тврдњу претседника Рузвелта о наводним америчким победама у Југоисточној Азији. У одговору се вели између осталога: „Рузвелт је држао за потребно да поново оживи поверење Американаца фантастичним цифрама о наоружавању. Јапан свакако не пада у грешку да свога противника потцењује. Али, изрека каже: „Само онај ко је спреман остаје победилац“. Јапанске су победе плод трудног и пожртвовног рада двеју деценија. Јапанска спрема је и после извојеваних победа повишена до највише мере, и Јапан сваког часа и минута само чека на нове заповести свога Тено-а. Чак и кад би Рузвелтове цифре биле потпуно истините, не би се могло достићи преимућство дваесетогодишњих припрема јапанске флоте“.

„Шта користе, на пр., стотине носача авиона — каже, даље, говорник Јапана — без брижљиво изображених пилота и момчади! Сједињене Државе се надају да ће ове године моћи да изграде осам милиона, а идуће 5 милиона тона бродовља. Наводно, у јуну је већ постигнута месечна производња од 66 бродова. Влада у Вашингтону је ставила на расположење државну помоћ за изградњу бродоградилишта, и има, наводно, на расположењу 350 градилишта за своје нове градње. Али, чак и кад би те фантастичне цифре почивале на чињеницама, Сједињене Државе још увек нису у стању да надокнаде огромне губитке које им проузрокују подморнице и ваздушно оружје“.

„Ми смо свесни — завршио је јапански капетан Хираиде — да рат у Источној Азији није још довршен, и да Јапан има да буде стављен на озбиљне пробе до победоносних одлука. Али, с поверењем у нашу снагу, иу пријатељству оружја са силама Осовине, ми мирно и одлучно идемо у сусрет коначној победи“.

РАКОЦИ (Палас)

Жена, лекар и трећи
(Az asszony, orvos és a harmadik)
одличан амерички филм
У главним улогама
Спенсер Траси, Хеди Ламар

Долази од 28 IX до 4 X
Премијера великог мађарског филма
„Вечерње одело обавезно“
(ESTÉLYI RUHA KÖTELEZŐ)

У главним улогама
Рети Естер, Јавор Пал, Михаљфи Бела и др.

У сали су инсталирани модерни апарати за хлађење дворане

Представе се одржавају до даљег наређења: недељом и празником у 11 1/2 2, 1/2 4, 1/2 6 и 1/2 8, а радним даном у 1/2 4, 1/2 6 и 1/2 8 сати.

ИЗЈАВА АМЕРИЧКОГ МИНИСТРА ЗА ПРОИЗВОДЊУ О ТЕШКИМ ЖРТВАМА АМЕРИКЕ

Берлин, 22 септембар — (ДНБ) На основу саопштења британске обавештајне службе, шеф америчког бироа за производњу, Доналд Нелсон, изјавио је у Канзас Ситиу, на годишњој скупштини америчке легије, да САД треба за рат да принесе такве жртве које ће бити још веће него жртве Британаца.

На основу новинарских информација из Вашингтона, цене производима у САД у августу и првој половини септембра и даље су скакале.

FRANZ JOSEF
ГОРКА ВОДА

Борбе на Мадагаскару

Виши, 22 септембар. (ОФИ) — Званично се саопштава: 18 септембра, у часова изјутра, стигао је извештај се британске трупе, које се саје од знатних снага, приближавају сазобеу, који лежи 120 километаод Тананариве. У 9 часова појаћ се на источној обали код Тама 20 бродова, који су бомбардо пристаниште. Француске трупе кају отпор британском продирања унутрашњости острва.

вернер Мадагаскара, Ане, упутио телеграм државном секретару заонија Древијеу, у коме саопш следеће:

Ми опуномоћеници, који су ступили додир са британском командом јавили су да су захтеви окупат неприхватљиви. Наш одговор је мо бити само један: Отпор! Наше трупе настављају одбрану и настав је до краја. Позивам становник да сачува мир. Истовремено, предузели смо све мере у интересу сигурности. У споразуму са маршаловомладом, изражавајући осећања свију — ако непријатељу и успе заузме главни град — ја ћу објави вољу да не попустимо нападачима Истовремено, категорично тражим од свих чиновника да издрже на својим местима, да наставе свакодневни посао у интересу становника које има поверења у нама.

Говор Папе Пија XII поводом двадесетогодишњице Католичке акције

Рим, 22 септембар. (МТИ) — Поводом двадесетогодишњице од оснивања савеза мушкараца окупљених око италијанске Католичке акције, поглавар римокатоличке цркве, Пије XII, примио је вођство савеза и одржао им већи говор у коме је нагласио да католици-мушкарци треба да претстављају језгро људског друштва. Људски род — рекао је —, на жалост, веома је дубоко пао, и историју човечанства и данас још оскрнављује крв првог убијеног брата. Христову земљу треба данас у потпуности поново успоставити, а у том раду главна улога припада мушкарцима који су се окупили око Католичке акције. Ови мушкарци у првом реду треба својим личним животом да дају пример за углед, али поред тога морају испољавати и спољну апостолску делатност, нарочито при вршењу својих породичних дужности и животног позива, а и у целом свету који их окружује.

После тога Папа је позвао мушкарце Католичке акције на строгу одбрану јавног морала, и нагласио да је на пољу сузбијања преступа против јавног морала сваки католик-мушкарац дужан да сарађује са властима. На крају је Свети Отац замолио Бога за помоћ у раду мушкараца окупљених око Католичке акције и дао им свој апостолски благослов.

Нехру и Азад биће депортирани у Африку

Бангкок, 22 септембар. (ДНБ) — Немири у Индији и даље трају. У уторак пре подне у Бомбају је дошло до експлозије једне бомбе и приликом те експлозије рањено је пет лица.

Како се из поузданог извора сазнаје, главни заточеници индиске британске владе и истакнути чланови Конгресне странке поведени су из својих досадањих затвора на непознато место. У вези с тим, тврди се да ће они бити депортирани, а међу њима главни вођи, претседник Конгресне странке Азад и Нехру, негде у Африку.

(●)

ПОРУКА МОСКОВСКЕ РАДИО СТАНИЦЕ АНГЛОСАКСОНЦИМА

Амстердам, 22 септембар. (ДНБ) — Енглеска обавештајна служба у полузваничном извештају, објављеном у уторак, бави се поруком московске радио станице, упућене »уједињеним савезницима«. У тој поруци се између осталога каже и ово: Много би боље било да сада удружено ударимо на Хитлера, а не да се поуздамо у »генарала зиму«, ако тако не поступимо настаће догађаји који ће донети фаталне последице свима нама.

ХАЛ ЋЕ УСКОРО ДАТИ ИЗЈАВУ О ОДНОСИМА САД И ФИНСКЕ

Амстердам, 22 септембар. (ДНБ) Како се из Вашингтона саопштава, амерички министар спољних послова Кордел Хал дао је изјаву на конференцији штампе у уторак да ће америчка влада ускоро објавити званично саопштење о постојећим односима између САД и Финске.

СТРАНИ АВИОНИ НАД БУГАРСКОМ

Софија, 22 септембар. (ДНБ) — Како бугарски генералштаб саопштава, у ноћи између понедељника и уторника, над неким областима Бугарске летели су авиони непознатог порекла. Због тога је дат знак за узбуну у многим бугарским местима. У Софији је ваздушна узбуна трајала сат и по.

ШВЕДСКИ ПРОТЕСТ У ЛОНДОНУ

Стокхолм, 22 септембра. — (ОФИ). Званично се саопштава: Шведска влада наредила је посланику у Лондону да протестује код британске владе због тога што су авиони којима је поверено да минирају канал Ересунд — око њих 15 — прелетели над шведском територијом.

Борбе на Новој Гвинеји

Берлин 22 септембар. (НШТ) — На острву Новој Гвинеји борбе се даље трају на целом фронту. Јапанци су сада приближили на 35 километара Порт Моресбиу, делимично у веома теним борбама у џунгли, при којима су употребили тактику са Малајског Полуострва: провлачење кроз непријатељске линије.

Јапанске трупе до сада су већ прешле више од три четвртине пута од Буна ка Порт Моресбиу, прошавши кроз кланац Овен-Стенли, висок 3 хиљаде метара, делимично кроз потпуно дивљу прашуму и саване. Знану помоћ пружили су Јапанцима рођенички водичи и носачи који су и добровољно стајали на расположењу. С друге стране, терен је јапанским нападачима пружао много могућности за изненађења. Много аустралијанских војника, који су се недељма борили у првим линијама, нису видели непријатеља, већ су тек да осетили његово присуство кад су им метци звиждали око ушију или их митраљези са стране узели на ватру. Велики део аустралијанских војника већ је учествовао у борбама у Либији, али они су добили обуку само у пустињском рату, те немају искуства у тропском рату који захтева сасвим друге услове. Сада јако недостају у тропском рату испробани аустралијански војници, који су на Полуострву Малаји скоро без изузетка пали у јапанско ропство. Да је у своје време успело спасти ове трупе и на време их послати кући, сада би Аустралијанци могли пружити чвршћи отпор на острву Новој Гвинеји.

У међувремену, са јапанске стране потпуно је решен проблем снабдевања, док су Аустралијанци и даље отсечени од снабдевања, пошто у борбама Коралног Мора и у ваздушном простору Северне Аустралије искључиво господаре Јапанци.

ИТАЛИЈАНСКА ИНДУСТРИСКА ДЕЛЕГАЦИЈА У БУГАРСКОЈ

Софија, 22 септембар. — (Стефани). Бугарски министар трговине примио је италијанску индустриску делегацију која је стигла у Бугарску ради проучавања тамошњих прилика. У част италијанске делегације италијанско посланство приредило је пријем, на коме се заједно са више министара појавио и претседник бугарске владе Филов.

ПУТ УРУГВАЈСКОГ МИНИСТРА СПОЉНИХ ПОСЛОВА У ЧИЛЕ

Буенос Ајрес, 22 септембар. (ОФИ) Уругвајски министар спољних послова, Гвани, у току свога пута по Чилеу провео је кратко време у Буенос Ајресу. Новинари су га запитали шта је циљ његовог пута.

— Мој пут по Чилеу — одговорио је Гвани — одговара настојању Уругваја који жели да подупре све што ће допринети појачање братства америчких држава.

Немири у Индији и даље трају

Бангкок, 22 септембар. (Стефани). Британске власти су у Мадрасу, Калкути и Њу Делхију ухапсиле многе Индусе. У току хапшења убијено је 6 људи и 10 рањено. И у области Бихар дошло је до сукоба, где има 6 мртвих и 10 рањених. Демонстранти су неколико Индуса ослободили, а једног полицијског инспектора убили.

АТИЛА

Канадска пустоловина
(KANADAI KALAND)
Ханс Шенкер
Др. Вернике
Хилде Јенкеи
Улазнице се могу преко целе недеље унапред вадити на нашој благајни

ЗРИЊИ (Рекс)

САБОТАЖА
(Szabotázs)
Премијера грандиозног мађарског филма
Киш Ф., Хидвеги В., Шимор Е., Маклари З. и Петеш Ф.
Са гледишта народне одбране, препоручује се како млађима тако и одраслима, да погледају овај филм

НЕМЗЕТИ (Аполо)

Бригита лови мужа
(BRIGITTA FÉRJET FOG)
Премијера одличног немачког филма
МатерштоК, Лени Маренбах, Георг Александар

Увек најновији мађарски и Уфа журнал.

Представе се одржавају до даљег наређења: недељом и празником у 11 1/2 2, 1/2 4, 1/2 6 и 1/2 8, а радним даном у 1/2 4; 1/2 6 и 1/2 8 сати.

РОЂЕНДАН МАРШАЛА КАЈТЕЛА

Берлин, 22 септембар. (ДНБ). Маршал Кајтел, шеф немачког генералштаба, 22 септембра напунио је 60-ту годину живота.

(●)

ЈАПАНЦИ СУ ПРОБИЛИ АМЕРИЧКЕ ПОЛОЖАЈЕ НА ГВАДАЛКАВАРУ

Шангај, 22 септембар. (НШТ) — Према овамо приспелим извештајима, јапанске трупе у подножју брда Овен Стенли, у сталним оторченим борбама, напредују ка Порт Моресбиу. За последњих 48 часова аустралијанске трупе изгубиле су 800 мртвих само на средњем сектору фронта.

На Гвадалканару Јапанци су прешли у противнапад и у току суботе пробили америчке положаје. Јапански авиони поново су извршили напад на Тулаги. Пред пристаништем поготцима бомби потопљен је један амерички транспортни пароброд.

(●)

ШТРАЈК ЧИНОВНИКА У ЕГИПТУ

Анкара, 22 септембар (НШТ) — Према овамо приспелим извештајима, државни чиновници са територије угрожене од ваздушних напада ступили су у штрајк, тражећи повишицу плате за 20%. Надлежне власти испуниле су захтев, сем тога женске чиновнике преместиле су у области мање угрожене.

Организацији египатске ваздушне одбране додељени су као саветодавци пуковник Смит и капетан Џонс.

КОНЦЕРТИ

ДАНАШЊИ КОНЦЕРТ ПРОФ. ХЕРМСА НИЛА

Вечерас у Левенте дому приказаће се нашој публици проф. Хермс Нил са својим оркестром Службе рада Рајха. Занимљиво је да су композиције проф. Нила толико познате да нема човека који их не познаје. Његови маршеви стално су на програму свих европских радио-станица и необично популарни због своје мелодичности и динамике. Проф. Нил је творац нове немачке маршовске песме. Ко није чуо на радију или у извођењу оркестара његове познате песме: »Енгланд-лид«, »Франкрајх-лид«, »Балкан-лид«, »Ерика«, »Ане Мари«, »Антје, плаво дете« и остале композиције? Занимљиво је да је композитор Нил саставио и текстове својих песама које уживају толику популарност.

Проф. Нил почео је своју каријеру као композитор још 1906 године, у гардијској музици свога родног места Потсдама. За време првог светског рата његова делатност је била скучена, јер је био принуђен да ради као мали чиновник пореског звања. Тек од 1933 године његова вредност долази до пуног изражаја. Те године је постављен за вођу Музикпуга Службе рада Рајха. Најлепше признање његовом раду као композитора дошло је 20-тог априла прошле године када му је Фирер подарио титулу професора.

Први део вечерашњег програма посвећен је композицијама Вагнера и Штрауса, у другом делу проф. Хермс Нил са својим оркестром од 63 музичара изводиће популарне народне маршеве. Почетак концерта је тачно у 7 часова увече.

У ОКТОБРУ СЕ ОТВАРА ВИСОКА ТРГОВАЧКА ШКОЛА У УЈВИДЕКУ

»Нова пошта« је већ раније јавила да ће се наш град ускоро обогатити једном корисном просветном установом. Надлежни су још у своје време решили да у Јужном Крају оснује једину и ванредно важну Трговачку високу школу, за коју се показује највеће интересовање у свима круговима. Омладинци, који буду завршавали ову школу, моћи ће наћи запослења, захваљујући својој стручној спреми, код свих оних трговачких и индустријских предузећа која одржавају везе са балканским земљама и земљама на Блиском Истоку. Сувишно је говорити опширније о томе шта ће значити диплома ове школе после завршеног рата. Победоносни рат донеће нова гријишта, нове могућности и нов напредак трговине и индустрије и на тај начин појачаће се и могућности стручних радних снага. У новој високој школи предаваће се: бугарски, српски, турски, албански и румунски језик, а поред тога ученици школе поучаваће се о најподеснијем начину опхођења са становницима ових земаља. У погледу уписивања у ову високу школу даје обавештења на писмене, личне или телефонске упите универзитетско одељење Министарства вера и просвете. Просветно одељење града Ујвидека (гр. кућа, други спрат, бр. 34), такође радо даје обавештења заинтересованима.

Претплаћујте се на „Нову пошту“

Над непријатељем — без копорана, кошуље, капе и падобрана

(Батаљон за хонведске ратне извештаје. Резервни потпоручник Рожњаи Шимон).

Има нешто истине у тврђењу да само они треба да оду за авијатичаре који својим срцем и нервима могу владати под свима околностима и у свима ситуацијама. Колебања од једне секунде и нервоза може већ да постане кобна по авијатичара, а лако може да причини штете и држави.

Међутим, одлучност и присуство духа могу довести до великих резултата, спасавати вредности. У логору авијатичара баш се сад прича један такав случај, у вези с којим су присуство духа и храброст спасли два авиона.

ПРИНУДНО СПУШТАЊЕ...

26 августа капетан витез Фелдеш Ђула, осматрачки официр и ђак наредник Зуна Едгар кренули су на борбено пилотско извиђање у раним јутарњим часовима. Они су пред Донон доспели под веома јаку непријатељску паљбу, и услед поготка сломљена је цев бензинског шмрка. Апарат већ није могао доспети до најближег аеродрома, и стога је извршио принудно спуштање у непосредној близини руских положаја.

Руска артилерија је одмах почела да осипа паљбу на онеспособљен апарат, док је мађарска артилерија узела под нишан положај руских батерија, како би растеретила авион. Капетан витез Фелдеш допузио је до наших положаја и преко телефона саопштио о своме принудном спуштању. За то време је ђак-наредник руковао апаратом, како би се одбранио од евентуалних напада са земље.

ПОМОЋ ДОЛАЗИ...

Пуковник витез Трон издао је заповест да два авиона са два специјална монтера одмах пођу према авиону који је извршио принудно спуштање и овај доведу у ред. На једном апарату летео је он сам са својим монтером. Већ издалека приметили су апарат који се одмарао на земљи. Али, и на другој страни руски артилерци су видели две мађарске машинске птице које се приближују. Прошло је већ доста времена како су престали са паљбом на апарат пуковника Фелдеша на коме су постигли неколико погодака. Сада су се све њихове батерије окренуле према апаратима који су доносили помоћ. Пуковник витез Трон, међутим, није се ни мало освртао на артилериску паљбу, него се својим апаратом спустио покрај другог апарата. И авион са монтерима је приспео на земљу, и за неколико тренутака се прионуло оправци оштећеног апарата.

БРЗ ПОСАО УСРЕД АРТИЛЕРИСКЕ ПАЉБЕ

Подручје на коме су се спустила три апарата, у донској окуци, налази се на месту где се са брежуљка са супротне стране сјајно може разгледати цео предео. И тако није никакво чудо да су меци руских артилераца, који су пуцали такорећи непосредним нишањењем, падали прилично близу око три мађарска апарата.

Сунце је жарко сијало, три монтера су се знојила, официри су радили, а и пилоти, како би се апарат што пре оправио. У великој врућини скинули су своје копоране, кошуље, капе. Чак и падобран су бацили на седишта апарата.

Зззи...! Бум...!
Зззи...! Бум...!

Гранате су бучале, зујале, ава, на срећу, падале су две до три стотине метара далеко од нас. Са запослених људи пуриo је зној, али они ни за тренутак нису прекидали свој посао.

— Но, само још један сат да радимо, и тада ће све бити у реду, — уздахнуо је један од монтера, наредник Санто Иштван.

Његов друг, Лечеи Андор, водник, климнуо је главом у знак потврђивања.

Два честита монтера, када су приметили да апарату прети велика опасност од непријатељских метака, прво су овај, а затим и свој апарат одгурали до оближње шумице. У међувремену гранате су толико близу експлодирале, да су оба апарата оштећена. Тада је Рус почео да пуца на трећи апарат, који се још увек налазио на отвореном терену. Већ је експлодирао један метак непосредно у близини апарата. После тога још један, па опет један. То већ нимало није шала! Штета би била за скупоцени апарат! Капетан витез Трон, који је тамо стојао, није се дуго колебао. Онакав какав је био, нагог горњег тела, сео је у апарат и брзо се уздигао у ваздух. У том истом тренутку, тачно на оном месту где се апарат још малочас налазио, ударила је руска граната. Да је капетан Трон задоцнио само за неколико секунди, мађарска ваздушна снага имала би један авион мање.

ДА ПУТ НЕ БУДЕ УЗАЛУДАН...

Нагог горњег тела витез Трон, без капе, без наочара и падобрана, без премишљања, полетео је у висину.

— Да пут не би био узалудан, летео сам над Русима, — испричао је раздраган капетан кад је говорио о свом доживљају. — Бацио сам неколико бомби на њих, а затим извесну количину летака, па сам после тога кренуо кући, јер је тамо горе било богме мало хладно. Другови су разрогачили очи кад сам полунаг искочио из апарата.

АПАРАТ СЕ ОПРАВЉА

За то време, под заштитом дрвећа, наредник Санто и водник Лечеи марљиво су оправљали сада већ оба апарата. Нису ни погледали горе када би понека граната падала у њиховој близини. Настало је мрачно вече пре него што су свој посао завршили. Сутра изјутра продужили су са послом, и један апарат успели толико да оправе да је могао одлетети кући, док је други одвучен на сигурније место, одакле се доцније могао лако пренети у радионицу за оправке.

У логору су са великим узбуђењем очекиване вести и долазак монтера, који су се стварно вратили тек другог дана по подне. Њих су дочекали са неизмерном радошћу, а богме и заслужили су да им се ода признање. Можда нећу одати никакву војну тајну ако напишем да су обојица од свога команданта предложени за ново одликовање. Прву малу сребрну баш су сада добили.

oo|||oo

— **Извештавају се сви настојници зграда у Ујвидеку** да је званични кућни рад, издат од стране два удружења, тј. Удружења настојника зграда и Удружења кућевласника и велепоседника, изашао из штампе, те се позивају сви чланови и нечланови ових удружења да изволе доћи у друштвене просторије др. Бардоши Ласло улица 3, сваки дан од 5—7 часова по подне, ради уручења кућног реда. — **Управа.**

Сестри

СРЕДА, 23 СЕПТЕМБАР 1942.

— **Народни посланик г. Милан Л. Поповић** - отпутовао је синоћ за Будапешту, где ће се бавити до краја ове недеље.

— **Министар пољопривреде оснива течајеве за одгајиваче стоке.** Како се из Будапеште јавља, Министар пољопривреде барон Банфи, у интересу побољшања домаћег сточног стања, решио је да се у свима селима где се одгаја стока, одрже пољопривредни течајеви уз државну потпору, који ће трајати 250 дана.

— **Секретар великог жупана у Сабадки** г. д-р Сич Ласло постављен је решењем великог жупана за почасног градског саветника.

— **Сабадка је дала два вагона зимске одеће за војску.** Највише је било вунених тканина и крзна, затим непрерађене вуне. Сакупљена одећа и остали материјал послати су у Будапешту.

— **Пред проширењем трамвајске мреже у престоници.** У вези са ранијим планом престоничке општинске управе, с обзиром на знатно појачану потрошњу електричне струје, решено је да се ускоро подигне у Будапешти нова узгредна електрична централа. Лицитација за радове око подизања ове нове централе већ је одржана у августу. Подизањем ове централе омогућиће се да се досадања трамвајска мрежа у престоници знатно прошири.

— **По делима преступа замрачивања** кажњава се — како саопштава полиција у Сабадки — не од стране полиције, већ Сремског суда. Свака оваква казна улази у уверење о моралном владању, што значи да се лице које је кажњено због преступа замрачивања сматра за особу кажњеног предживота и нема права на уверење о моралном владању.

— **Кратке вести из Обечеја.** Црвени крст 26 септембра увече у позоришној дворани хотела „Централ“ приређује свечани концерт, коме ће као гости присуствовати познати престонички уметници. — Општинско поглаварство саопштава да је влада обавезно осигурање пољопривредних радника пренела и на Јужни крај. Дужан је да се осигура сваки пољопривредни радник, као слуга, рисар и надничар, између 18 и 65 година. Књига осигурања може се добити у Општинској кући, соба бр. 25.

— **У Секешфехервару ископано старо римско насеље.** При земљишним радовима у жупанији Секешфехервар наишли су радници на темеље старих грађевина који су — према исказу стручњака — остаци старог римског насеља Потенције, из почетка II. столећа. У петом веку ово је насеље веома цветало, али је касније, навалом Хуна, страдало.

Пореско звање сл. кр. града Ујвидека
Бр. 17487/1942.

Позив

Градско пореско звање упозорује пореске дужнике **који нису исплатили дугујући општи порез** (скупни порез, државни за Делвидек и градски прирез) **да ће ствари које су заплењене али остављене код власника на чувању** после претходног извештаја бити пренесене у просторије где ће се извршити **продаја на лицитацији**.

Градско пореско звање упозорује дужнике да ће уколико не би били код куће у одређено време, а примали су извештај да ће се доћи по ствари, њихов стан бити отворен у присуству власти на основу постојећих законских прописа.

Ујвидек, 18 септембар 1942.

Градско пореско звање.

— Пештански џепарош уловљен у Сабадки на железничкој станици. Дежурни орган јавне безбедности на железничкој станици у Сабадки приметио је познатог пештанског џепароша Дуфек Јаноша, старог 51 годину. Он је приведен у полицију, где је ухапшен. Ухапшен је и Бороњи Бела из Будапеште, такође на железничкој станици у Сабадки. Он је ухваћен на делу када је вадио новчаник из џепа једног путника. Оба кесароша су предати суду.

— Провалили у стан и однели одела и намирнице у вредности од преко 120 пенга. Ноћас су непознати провалници ушли у стан Месарош Бети, трафиканткиње, и из стана јој однели разне хаљине, рубље и већу количину животних намирница, у укупној вредности од преко 120 пенга. Полиција води истрагу.

— Чиновник-варалица осуђен на годину дана и шест месеци робије у Сабадки. „Нова пошта" је већ раније јавила о хапшењу Нађ Шандора, чиновника градске апровизације, који је извршио читав низ превара на штету имућних грађана. Он је био шеф истражног одељења апровизације, и проневерио 1808 пенга из службеног новца. Да би ове паре могао да врати, преварио је Стипана Ромића, месара, рекавши да би могао да купи јевтино 200 кг. масти од једног поседника, па је тражио 500, затим још 1.500 пенга. Блашка Ивића, пекара, преварио је на сличан начин са 60 мц. брашна, и примио од њега на меницу 1.500 пенга. Паја Кокић, пекар, дао је Нађу у зајам 1.600 пенга, Јоко Рајчић дао му је 100 пенга зајма, у нади да ће добити од њега плави камен. Од Стрико Рудолфа, пекара, тражио је 3.000 пенга, али га је овај пријавио полицији, јер је сматрао да га Нађ хоће да превари. Ухапшени Нађ хтео је да прокријумчари једну марамицу из затвора. На марамици је било написано да говори са свим учесницима парнице, па да га не терете. Марамица је, међутим, заплењена. Нађ је осуђен на 18 месеци робије. Он се помирио са својом судбином, али је државни тужилац затражио пооштрење казне.

— Министар народне исхране г. д-р Лошонци Иштван упутио је писмену захвалност великом жупану г. д-ру Реку и градском начелнику г. д-ру Велђи-у поводом његовог недавног тродневног боравка у Сабадки. Г. Лошонци је сем тога изразио захвалност и народном посланику г. Богнер Јожефу, гл. уреднику „Делвидеки Мађаршага", који је организовао новинарски скуп.

— У недељу је склопљен први даљински брак у Сабадки у свечаној дворани градске куће. Невеста је дошла у пратњи својих родитеља и рођака. У фоајеу градске куће очекивали су је кумови, велики жупан г. д-р Рек Андор и градски начелник г. д-р Велђи Јанош. Увели су је у раскошну дворану, где је гцу Етелку Феро венчао са отсутним младожењом, Белом Бречком, који се налази на Источном фронту, велики бележник града Сабадке г. д-р Мочи Иштван. Млада је добила много поклона од грађана и града Сабадке.

— Цигани украли целу шуму. На имању код села Дароцихалма десила се ових дана необична крађа: непознати лопови исекли су целу малу властелинску багремову шуму и отсечено дрво однели. Жандармерија је истрагом утврдила да су ово дрво украли Цигани-чергари и однели га незнано куд. Жандармерија трага за Циганима који су украли целу шуму.

— Прокартао паре, па се обесио у Кишхеђешу Ковач Јанош, земљорадник, стар 25 година. Он је уштедио 300 пенга. Ових дана затражио је своје паре од родитеља да би купио ново одело, међутим срео је неко друштво с којим је пролумповао своју уштеђевину. То је Ковач толико узео к срцу, да се обесио.

— Болесни лав за време операције убио ветеренира. У берлинском зоолошком врту десила се тешка несрећа. Један од старих лавова зоолошког врта дуже времена је боловао. Ветеринар га је прегледао и утврдио да се над њим мора извршити операција. Лав је наркотизован и свезан, а затим је ветеринар отпочео операцију. За време операције у близини су се налазила 4 болничара, спремна да савладају лава ако би се пре времена пробудио из наркотичног сна. Ветеринар је успео да са тела животиње уклони загнојену рану, али се лав изненадно пробудио, раскинуо везе и бацио се на ветеринара. Све се десило муњевитом брзином, тако да болничари нису имали времена да посредују. Несрећни ветеринар тешко је повређен, те је после преноса у болницу умро.

— Трговци у Сабадки треба да пријаве, у смислу наредбе градског начелника, своју залиху пасуља, мака, грашка, сочива, уколико имају преко 200 килограма од сваке врсте, односно преко 100 килограма од мака. Пријава се шаље у Будапешт, V, Алкотмањ у. 27.

САМО **ХАЈНЕМАНОВО** ОДЕЛО
1388 **прави човека господином**
УЈВИДЕК — Мусолини улица број 13

— Требовање металне робе. Занатлиска комора извештава заинтересоване да се потребе црног лима, потцинчаног лима, потцинчане плоче и оловне цеви могу једаред месечно требовати, и то само за потребе радионица. Ова требовања морају се пријавити најкасније до 3-ег у сваком месецу.

— Килограм шљива стаје 16 куна у Хрватској. Толико је максимална цена. Шљива за пекмез у малопродаји стаје 15 куна. Килограм парадајза стаје 6 куна, слабији парадајз 5 куна, а пре две недеље продавали су га још за 20 куна по килограму.

— Испитивање порекла имања у Хрватској врши се већ од прошле године. Досада су испитивали порекло имања бивших политичара, а сада су приступили испитивању имања оних који су у усташким редовима. Тако се сада испитује порекло имања великог жупана Љубомира Кватерника, који је стављен у пензију.

— У пажњу послодавцима. Окружна благајна ОТИ-а у Ујвидеку, саопштава: М. кр. Министар унутрашњих послова наредбом Бр. 267.400/1942 обвезао је све послодавце на територији припојеног Јужног краја да на основу формулара, које ће им ОТИ доставити, даду исказ о свим својим послопримаоцима према стању на дан 23 септембра 1942, и овако попуњене формуларе истим путем врате ОТИ-у. Циљ овог тонса је да се утврди стално место боравишта осигураника завода, лекарских округа и плата.

— Бугарски државни чиновници добијају униформу. Како се из Софије јавља, бугарска влада бави се планом да за све државне чиновнике заведе обавезу ношења униформе. Досада је у Бугарској, изузев војске, железничара и царинских чиновника, само мали број државних чиновника носио униформу.

— У Немачкој је запослено преко 6 милиона страних радника. Према најновијој статистици, број страних радника запослених у Немачкој данас премаша 6 милиона. Највећи број радника из иностранства запослен је у пољопривреди, а многи раде и у ратним индустријским предузећима.

— Колика се цена може рачунати за хартију за замрачивање. Надлежни су примили многобројне жалбе да поједини трговци плаву и црну хартију продају изнад дозвољене цене. Надлежни скрећу пажњу публици, а и трговцима, да су цене плавој школској хартији средње дебљине, у тежини 40 грама, 8 филира, а у тежини 50 грама 10 филира по пола табака. За цео табак плаћа се двострука цена. За црну хартију за ваздушну одбрану утврђена је цена за пола табака 22, за цео 44. Ко ову хартију продаје по вишој цени врши прекршај који се строго кажњава.

— Забрањено слање грамофонских плоча на фронт. Са надлежне војне стране саопштава се да грамофонске плоче и властита тонска снимања није дозвољено слати ратном поштом. Пошиљке које се налазе на путу вратиће се одашиљачу.

— На Средњем истоку поново цвета трговина робљем. У некојим земљама Средњег истока, првенствено у јужном Ирану, трговина робљем добила је поново јак замах. Материјална беда урођеника је велика, те се својевољно дају продавати, да би осигурали себи хлеб. Стари бродови, пуни „људске робе", круже у Перзиском голфу. Робови се јавно продају на месним тржиштима, по утаначеним ценама.

— Вести из Куле. Срески начелник д-р Чехи Јанош ставио је ван забране продају „Розе салон шибице" које су до сада биле под забраном продаје. — Срески начелник среза кулског поставио је за благајника при општинском поглаварству у Ујвербасу Гросман Лајоша, досадашњег вежбеника. —Занатлиска комора својим расписом а према сада постојећим наређењима у погледу снабдевања сировина, а и да би се решило питање опанчара, оделила их је од обућара, те од сада ови остају посебна струка. — Многи ковачи и бачвари су мишљења да обручеви за бурад, тј. сировина за ту сврху, такође су под забраном, али то је погрешно, и комора извештава да све своје потребе ове врсте што пре пријаве. Magyar Kereskedelmi Központ iroda, Budapest, Podmanicki-utca 59.

— Поруке из Београда преко Црвеног крста. Овдашња подружница мађарског Црвеног крста извештава да су из Београда стигле поруке за следећа лица: Фараго Јанош, Јерковић П. Милан, Замуровић Јованка, Кобиларов Милица, Дреновачки Божана, Вељко Серафимов Митров, Летић Ђока, Лукић Јосип, Хофман Мирослав и Бежи, Црњачки (?) Стева, Артамоф Николајевна Лидија, Штопков Кумрија и деца Милена и Млодраг, Вуковић Боривој и Илинка, Галичић Вера, жена Симић Петра, Жена Јоцић Недељков, Гобор Петер, Стричевић Федор, уд. Мијловановић Филипа (Марија), жена Берг Вилмоша, Фолкман Катарина, Милка жена Ердељана Стевана, Петров Ана, Рашков Павле, Часни Јозефина, Гисер Арпад, Мудрох Андраш, Личић Ђока, Пимто Иштван, Будошан Лазар, Мидошев Јован, Мољап Ђока, Јеврић Станко, Миклаус Параскева, Атанацковић Љиљана, Фелман Д-митрије, Живанов Наталија, Љубојевић Даринка, Јерковић П. Милан, Мајснер Миклош, Пеић Тима, Шер Кете, уд. Ерб Ђерђа, Хајнп Јустина, Венцел Гертруд, Дреньовски Ката, Црвенић Славко, Лукић Тереза, Суботић Димитрије, Поша Марија — сви из Ујвидека. Страјић Рада, Кић: Чорданов Даница, Пирош; Чорданов Анђа, Пирош, Гаврић Сима, Шајкашсеновић. Поруке се могу преузети у подружници Мађарског црвеног крста у Ујвидеку.

— Верамоном је хтела да се отрује млада сељанка Алфари Терезија у Сабадки. Она се вратила са оцем са пољског рада. Обишла је десет апотека и купила 20 комада верамона, које је све прогутала. Пренета је у болницу. Узрок покушаја самоубиства није познат.

— Украдена перната живина. Супрузи Лукач Кароља, намештеници у економату овдашње Државне болнице, украли су ноћас непознати лопови сву пернату живину из кокошињца. Полиција води истрагу.

СПОРТ

Првенствене утакмице у Зомбору

УТК (Ујсегед) — ЗСУ (Зомбор) 3:1 (2:1)

У недељу је у Зомбору ЗСУ играо првенствену утакмицу за првенство треће лиге са УТК-ом из Ујсегеда. Одмах у почетку домаћи оштро наваљују, али се гости прибирају и постепено преузимају игру у своје руке. Њихова надмоћност, иако се не примећује, ипак се осећа, а физичка кондиција долази до изражаја. Сем тога, много су тачнији у додавању од домаћих, а такође играју одлично главом. Све њихове комбинације су зреле и врло опасне. У 25 минуту гости дају водећи гол, а у 32 минуту њихов леви бек повређен напушта терен. Домаћи искоришћују ову прилику и у 37 минуту постижу изједначујући гол. УТК ипак држи игру у својим рукама, иако игра са десет играча. Минут пред крај првог полувремена потпуно заслужено дају и свој други гол. Са резултатом 2:1 за УТК иде се на одмор.

У другом полувремену, у 6 минуту преко леве полутке гости повисују на 3:1. Ово је био најлепши гол дана. Зомборџе су малодушни, али ипак појединци улажу последњу снагу, дуже времена опседају противнички гол безуспешно. До 20 минута темпо је био прилично оштар, а после тога домаћи, у уверењу да не могу изједначити, попуштају сасвим.

Игра је била врло фер и жива. Код победника нарочито се истакао вођа навале и лева полутка као и центар-халф, који није показао упадљиво добру игру, али је на сигуран начин потпуно онемогућио најопаснијег фор играча домаћег тима Јеврића. Голман им је такође био добар. Побеђени тим не заслужује похвалу сем халфа Парчетића. Најгори на терену био је Рецић, лево крило, који је за свих 90 минута игре успео свега једном да да корисну лопту у центар. Судија такође није био на достојном нивоу, јер је непотребно, а покаткад неправедно свирао.

*

СК АПАТИН—МАВ (Зомбор) 2:2 (1:1)

Прворазредна првенствена утакмица одиграна је у Апатину између домаћег АШК-а и МАВ-а из Зомбора, која се завршила нерешеним резултатом 2:2 (1:1). Навијачи су за цело време ове лепе и напете игре бурно навијали. Домаћи су према ситуацијама могли да победе чак и са три гола разлике. Гости су такође добро играли. Оба гола за домаће дао је Сајер, а за госте Бећан и центар-фор. Код Апатинаца сви играчи су задовољили, а код гостију најбољи на терену је био центар-халф Утвић. **Н. С.**

—oo|||oo—

СК ЛЕВЕНТЕ (ХОРГОШ)—СК. ЛЕВЕНТЕ (МАРТОНОШ) 2:2

Пред лепим бројем гледалаца одиграна је у недељу у Хоргошу пријатељска реванш-утакмица између два горња клуба. Прво полувреме припада домаћем клубу када постиже и два гола преко центарфора. У другом полувремену гости почињу да се ослобађају притиска. Међутим, домаћи на ово одговарају грубом и суровом игром, али гостима ипак успева да 10 минута пред крај другог полувремена изједначе на 2:2. Голове су постигли: Дамјанов и Пејин II. Од гостију су се истакли: Чавић, Којић и Грујић. Судија г. Сабо судио је на штету гостију. **П. П.**

Спорт у унутрашњости

Две прворазредне утакмице у Сабадки

У прошлу недељу у Сабадки су одигране на игралишту САФК-а две прворазредне утакмице. У 2 часа почела је утакмица САФК—МТЕ и завршена је са резултатом 1:0 (1:0) за САФК. Игра је била врло слаба и испод очекиваног нивоа. Оба тима играју примитиван футбал. За САФК је гол дао Деметер.

У 4 часа почела је утакмица Тереквеш—КАК, и завршена је са резултатом 4:3 (1:2). КАК лепше игра, његова техника је развијена, али је Тереквеш унео пуно срчаности и енергије у ову утакмицу, коју је, по свим знацима, хтео пошто-пото да добије. Игра је била врло занимљива не само у првом, већ и у другом полувремену. Голове су дали за Тереквеш: Копиловић, Миланковић (2), и Милковић, а за КАК: Њул, Рудић и Хорнок. Тереквешу недостаје добар тренер, који би могао да створи доиста прворазредан тим од младих играча бивше Бохемије. Судио је непристрасно г. Баги.

СВАК из Сабадке играо је нерешено у Ходмезевашархељу са тамошњим ХТВЕ 4:4 (2:1).

Бачка из Сабадке играла је у Бекешчаби са МАВ-ом коју је утакмицу, ма да је у првом полувремену водила са 1:0, изгубила са 3:1.

СТК из Сабадке играо је у Кошутфалви и победио слабог противника са 4:1 (2:0).

ТСК из Тополе победио је Голдбергер ШЕ у Будапешти са 3:2 (1:1).

Утакмица Омладина Бачке—Омладина СВАК-а из Сабадке завршила се резултатом 4:0 (3:0).

Ђетертеш, из Сабадке, победио је у Сегеду на лакоатлетским утакмицама Јужне Мађарске у дисциплини штафете на стази 1500 метара. Ђетертеш је имао време од 19:11.8, други је СВШР, а трећи УТК. У Ђетертешу су трчали Ивковић, Беренји, Ковачевић и Рем II.

—«««(|||)»»»—

НАДАЉСКИ СК.—КИШЕ (ЖАБЉА) 4:1 (1:1)

Велико интересовање је владало за првенствену утакмицу Надаљског спорта и КИШЕ из Жабља, те се на игралишту окупио велики број гледалаца, који су са нервозом очекивали почетак утакмице. Већ код првог ударца се приметило да ће борба бити жестока и да тим који жели да победи мора дати све од себе. Међутим, већ у првим минутима голман гостију је био повређен, тако да су до краја првог полувремена играли са десет играча. И поред тога они дају први гол, али домаћи изједначују преко Косановог. До краја полувремена резултат је остао непромењен 1:1, иако се стално играло пред голом гостију. У другом полувремену домаћи одмах опседају гол гостију, али им тек у 35 минуту успева да даду преко Лаушевог други гол. Убрзо су пала и друга два гола, преко Станимировог. Судио је одлично и са пуно ауторитета г. Бугација. — Идуће недеље НСК гостује у Петеревеу.

*

МРШАВИ КОНОБАРИ ПОБЕДИЛИ ДЕБЕЛЕ СА РЕЗУЛТАТОМ 2:1 (0:0)

На малу Госпојину, на игралишту »Хортхи Миклоша«, одиграна је једна весела утакмица између мршавих и дебелих конобара. Дебели конобари су наступили у следећем саставу: **Пајор, Габрић, Сабо, Њари, Рајнбах, Скендеровић, Хохвалд, Марковић, Шитери, Вил и Марци.** Мршави: **Цурковић, Шијаков, Сајферт, Ач, Гаврилов, Петрик, Анау I, Карлеуша, Радаковић, Вечеи и Киш.** После равноправне борбе тешком муком су победили мршави конобари. Голове су дали: Вечеи и Радаковић (Милош) за мршаве, а дебелима је спасао част Шитери. Играло се за 50 литара пива. Судио је бивши сав. судија Никола Поповић-Ћата из Ујвидека. После ове утакмице одиграна је у гостионици Сајферта куглашка утакмица где су дебели победили мршаве са резултатом 2:1. Код дебелих конобара одлично је играо голман **Пајор, Шитери, Марковић и Габрић,** а код мршавих **Радаковић, Анау I, Вечеи, Цурковић и Марци.** **Н. П.**

КАФЦ—СК ЧЕРВЕНКА 5:0 (2:0)

У недељу по лепом времену одиграна је у Кули прва првенствена утакмица за први разред Ујвидечког округа.

Утакмица је одиграна између кулског КАФЦ-а и Фабричког СК Червенка, са резултатом од 5:0 (2:0) за КАФЦ.

Око петнаест минута Фабрички СК има у својим рукама игру, али преко и сувише јаке Кафкове одбране није могао да дође до изражаја. Већ у 20-ом минуту КАФЦ постиже гол преко Тремла, а у кратком времену после тога и други гол преко Туруца, са којим резултатом се и завршава прво полувреме. У другом полувремену КАФЦ узима игру у своје руке и постаје господар целог терена. Видевши слабост свога противника, КАФЦ школском игром води сваку акцију, која се и завршава увек са лепим головима. Само случај је спасао Фабрички СК од катастрофалног губитка. На утакмици се нарочито истакао млади фор Црвенке и бековски пар, а од Кафка: Тремл, Туруц, Мер и Клеспис. Голове су за КАФЦ дали: Тремл (2), Туруц (2), и Мер (1). Судио је Мец из Апатина врло добро.

*

БАК (Бајмок)—ЗМТК (Зомбор) 2:1 (1:0)

Ова прворазредна првенствена утакмица одиграна је у недељу пред приличним бројем гледалаца. Противници су били слаби, што нарочито важи за домаћи тим, који и поред теренске надмоћности није показао ништа више. Гости су се претставили као један сиров сеоски тим са познатом одликом: грубости. Резултат је иначе реалан. **С. С.**

*

СК ЊИТРА—СК РАТАР 3:0 (1:0)

У недељу је у Дунагалошу одиграна пријатељска утакмица између горе наведених клубова. Иако побеђен, СК Ратар је био достојан противник једног од најбољих клубова околине. Ово је трећа утакмица коју СК Ратар игра, од које је две изгубио а једну добио. За невероватно кратко време чланови новооснованог клуба успели су да прибаве сву фудбалску спрему. **С. Ст.**

Једна од најбољих утакмица Спорт клуба Офутак

ФСК је победио Бачтовароши СК са 5:0 (2:0)

У недељу је у Офутаку одиграна реванш-утакмица између домаћег ФСК-а и БСК-а из Бачтовароша. За ову утакмицу владало је велико интересовање с обзиром да је ФСК прву утакмицу у Бачтоварошу изгубио од свога одличног противника.

ФСК је наступио у саставу: *Букинац, Мирков, Коларов, Шмит, Мајтан II, Стефанов, Невидовчић, Веселиновић I, Матјан I, Веселиновић II и Сомборац.*

БСК: *Теофанов, Бугарски, Миловановић, Михајлов, Коканов, Станојев, Беквалац, Катански, Рајић (Бабача), Лучар и Бибић.*

На овој утакмици приказана је игра каква се давно није видела у Офутаку. Гости су дали врло добар фудбал, нарочито у првом полувремену, када им је успело да у неколико махова озбиљно угрозе гол домаћих, али свака њихова акција завршавала се у рукама одличног голмана Букинца. У 15 минуту Мајтан I, сјајно је послужио Веселиновића II, који са неких 16 метара даје први гол. Гости се не збуњују и даље наваљују. Пред крај првог полувремена пада други гол за ФСК, који је дао Мајтан II из казненог ударца. Ово је био најлепши гол дана. Са резултатом 2:0 за ФСК иде се на одмор.

У другом полувремену ФСК је господар терена. Одличном игром се истичу: Веселиновић I, Мајтан I и Веселиновић II. Ускоро падају и остали голови које даје Веселиновић II, који је био најбољи играч на терену поред Мајтана II. Познати фор БСК-а и поред много труда није могао ништа учинити поред одличне игре Мајтана и одбране уопште. Веселиновић II развио се у класу прворазредног играча, и обећава много. Он пуца из сваке позиције, а сем тога је брз и продоран. Мајтан II је својим снажним стартом и игром главом потпуно разбио противничку навалу. БСК је имао добре људе у Катанском, Лучару, Михајловом и Беквалцу. Утакмицу је судио добро г. Шмит. Гледалаца је било око хиљаду. *В. М.*

*

ФУТБАЛ У УЈВИДЕЧКОЈ УЧИТЕЉСКОЈ ШКОЛИ

У овдашњој Учитељској школи основано је међуразредно такмичење у фудбалу. За руководитеље такмичења са стране ђака изабран је професор г. Хофман Геза, који је показао увек много труда за ову спортску грану и прошлога пролећа вредно сарађивао са Палфијем, познатим УАК-овим играчем, око тренирања учитељаца, који су играли за првенство друштва »Кишок«.

Међуразредно такмичење има за циљ да се спреми што више играча за постојеће првенство купа Сент Ласло. Као што је познато, овдашња Учитељска школа је у пролећњем првенству за исти куп показала врло лепе успехе, савладавши зоморску Трговачку академију, гимназију из Сабадке, гимназију из Коложвара Трговачку академију из Кечкемета и Русинску гимназију у Унтвару, и тако заузела друго место у држави.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ"

НАИВНЕ ЛАЖИ

Иванка Стојанова

Лежећи полуотворених очију у тој тако једноставно, бело окреченој соби, у којој је све мирисало на дезинфекциона средства, Мила се као у неком полусну присећала свега што се у последње време одиграло у њеноме животу. Белина постеље у којој је лежала, строга једноставност свега што ју је окружавало, непријатан и у исто време раздражљив мирис медикамената, малаксалост, болничка средина — све је то утицало на њу некако чудно, умирујући њене живце и истовремено вређајући њена најинтимнија осећања. Мисли и осећања које само права љубав може да унесе у топли породични круг, до скора тако блиске срећној стварности, претварале су се у недокучиве илузије и разбијале се у Милиној души.

Истог оваквог лепог мајског дана који обећава живот, лежала је Мила пре две године у једној оваквој соби, чији су зидови тако чисти али хладни; чија је средина интимна али непримамљива. Чинило јој се да никакве разлике нема између оне собе и ове у којој лежи данас.

Тада, пре две године, донета је она у бесвесном стању, после мање саобраћајне несреће, у једну од оваквих соба. Путници истога воза су се неким чудом спасли, поневи̇ши као успомену мање ожиљке, неки и само претрпљен страх, а она једина, којој је живот први пут тада обећавао да ће пружити пуну срећу, понела је као успомену један од судбоносних момената, најсудбоноснијих у своме животу, како се то њој сада чинило, Јер, пре тога, она је била срећна жена младога инжењера-грађевинара, који је тих дана суделовао у довршавању једне монументалне зграде у престоници.

Дан је био леп, а њих двоје, Мила и њен Иван, заљубљени и пуни живота, што је било довољно да одлуче да и Мила из свога летовалишта пође у престоницу, да погледа оно што је већ тако дуго градио њен Иван, чија је дела она увек са заносом, уносећи у њих сву своју љубав, тако радо посматрала. Она ће преостало време, док њен Иван мора још да ради — тако је бар онда мислила —, провести у разгледању увек примамљивих престоничких излога, или у парку, довршавајући бенкице, у које је уплитала и један део својих осећања, јер њихов мали породични круг ће се проширити за који месец једним новим животом. Били су бескрајно срећни мислећи на онај мали живот, који треба да буде саставни део њихове заједничке среће. »Наше, само наше дете«, преслишавали би се они у срећним тренуцима своје ничим непомућене љубави.

Али видила тог лепог и ничим непомућеног живота прекинута је сурово грубом случајношћу или, можда, ударом судбине, у коју је Мила од тога тренутка почела да верује. Безначајан судар воза, из кога су сви могли да изађу живи и здрави, како је она сада мислила, — унесрећио је њу, којој је живот на самом почетку тако много обећавао.

Не сећа се шта се све догодило, али се тачно сећа да се, пробудивши се, нашла у оваквој соби. Чело ногу, крај њене постеље, стајао је њен драги Иван, блед и изнурен, па ипак насмејан. Тај осмех на његовим од бола готово искривљеним уснама изазвала је само она, помисао да ће она оздравити, — у то је била убеђена. Јер, Иван јој је често говорио да је она једина срећа његовога живота, и она је у то чврсто веровала. »Мала моја, срећо моја, све ће бити добро«, сећа се тачно његових тада изговорених речи. Тек сутрадан постало јој је јасно да је жртва несреће не она, него оно мало бићe које су њих двоје са толико чежње очекивали. То сазнање као да је однело и један део ње саме. Први пут су са тако мало убедљивости звучале речи њеногa толико вољеногa Ивана. »Главно да си ми ти остала, дете ћемо већ имати« — говорио јој је он нежно, верујући да ће њихова срећа ипак једном бити потпуна. И колико пута јој је то понављао милујући њене меке увојве, када би је при повратку са рада затицао сву уплакану. Али дани су пролазили, а њено старо расположење није се враћало. Узалуд се Иван трудио да разоноди своју као цвет нежну Милу. У њеном осмеху, у очима, раније тако ведрим и бистрим, сада се могао назрети отсев туге за нечим што је изгубљено, и страх да се оно »нешто« за чим је чезнула никад више не може вратити. Јер, од онога кобнога случаја, једина њена свесна мисао и несвесна потреба постала је дете, оно нешто »недокучиво«, како јој се у страху чинило.

Нови дани донели су нове наде и нова и потпуна разочарења. Пуна вере дошла је овамо на операцију, јер јој је то саветовано, и јер јој је речено да ће се тек после тога остварити њене жеље. Поново се и овога пута у младој жени појавио онај нескривени материнови нагон и она се, тако ситна и нежна, одлучила на »нож«, кога се раније тако бојала. Неком натприродном снагом, својственом само жени која жели дете, одлучила се храбро на овај корак. Јер, жеља је била тако јака....

Дошла је овамо пуна наде и вере у нови, срећнији живот. А сада, за који дан, треба да се опрости са овим својим ја, које ће чувати њену тајну, и, место да пође у сусрет лепшем животу, одлази скрхана, без вере, без наде.

Све је заборавила: и оно кобно звецкање инструмената, и страх што су је везали за операциони сто, и претрпљене болове. Заборавиће и надражљиви задах ових тако чистих просторија, али неће заборавити кобан звук оних речи које је чула у полусну, када је болничарка мислила да спава. Не може заборавити страшну стварност, пуку случајност у којој је сазнала да дете не може имати. Жалиће увек на онај лепи мајски дан када је, пуна живота, кренула у престоницу са својим Иваном. Али ће допустити да јој Иван и даље свесно лаже, уверавајући је да ништа није изгубљено, да ће они »имати већ деце«. Он неће никада бити свестан да су његове лажи наивне и тако непотребне, да оне заривају несвесно нов ударац у то мало измучено тело, јер Мила неће допустити да Иван сазна како она не верује у његове лажи, и да патри.

СЛИЧНОСТ

— Е, драги пријатељу, ово твоје дрвеће, само да је мало ниже, па пљунути ти!

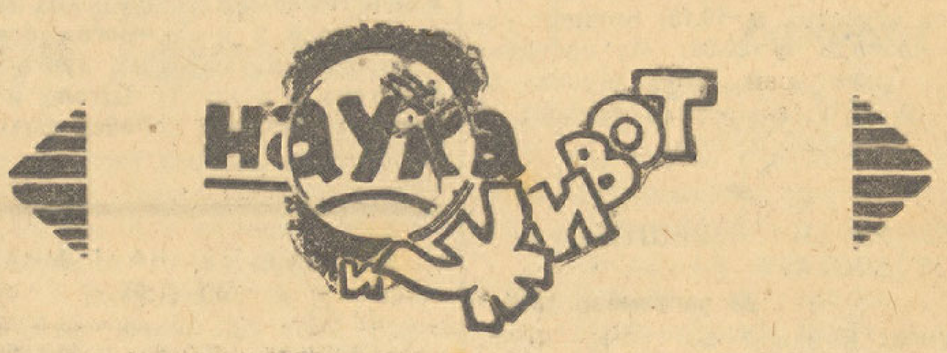

ЛЕЧЕЊЕ ШУЉЕВА

Против шуљева употребљавају се разне масти и запушачи за столицу, као и још нека друга средства. Али сва та средства нису довољна да излече шуљеве, већ само да тренутно стишају или ублаже страшне болове. Ништа се, на пример, не постизава ако болесник настоји да има стално меку столицу, како би на тај начин избегао болове. Тиме се само припрема тле за неку опасну болест црева или желуца. Ипак, једини лек против шуљева је операција. Без хируршког посредовања не може се ни замислити отклањање овога зла.

ТРЕБА УДОБНО СПАВАТИ

Пре него што легнете, помислите и на то како вам је кревет направљен. Не употребљавајте меке јастуке и меко лежиште. Штогод је кревет тврђи спавање је слађе. Не употребљавајте дебео узглавник при спавању, јер то шкоди линији вашег врата. Дебео узглавник истеже врат и тегли кожу испод браде и на тај начин изазива подбрадак.

ТАЈНА СМРТИ Џемса Вуда

70

Едвард С. Тејлор

Испунио сам му жељу. Сви су са напрегнутом пажњом слушали моје причање.

— Једном речју, и сам Том Вуд био је жртва свога синовца, — проговорио је најзад Браун. — На ту могућност нисам ни тренутак помишљао. Па ипак, теориски сам ту околност требао да имам у виду већ онда када се утврдило да мртво тело није идентично са Џемсом Вудом. Па ипак, несхватљиво је да је неко могао да напусти своје уредно осигурано грађанско благостање упркос томе што је фабрика прилично добро стојала, и да га замени бекством са таквим језивим злочином.

— И ми смо тако мислили, — признао је Џо. — Али, тада још нико од нас није знао колика је огромна имовина остала у шакама овог злочинца.

— Имовина? — добацио сам зачуђено.

— Да, ради се отприлике о 50 хиљада фунти, — поновио је Џо Брент. — Ми смо у старој кући у зиду једне собе нашли на тајни орман. Ту смо нашли важне записе о члановима ове разбојничке банде. Између осталог и то, да се један од њихових вођа налази у овој кући. Овај је мирно остао у кући да би нас шпијунисао, и у највећој мери се изненадио кад смо му на руке ставили челичне лисице. Он се није показивао ни издалека толико упоран као његов ухапшени колега. Он је у свом исказу изјавио да је заједно са Џемсом Вудом у гроб бачена и имовина разбојничке банде. Та сума је износила округло 50 хиљада фунти којом је руковао Џемс Вуд, па премда је цела кућа претурена да се тај новац нађе, све до сада се он није могао пронаћи.

— Једном речју, мој слатки синовац подваљивао је свакоме који је стајао у његовој служби и са њим издржао у поштењу и непоштењу? — чуо се слаб глас са врата.

Сви смо се окренули. На прагу је стајао Том Вуд. Изгледа да је већ неколико минута слушао наш говор. Сада нам се лагано приближио. Ход му је, истина, био још тежак, али се могло приметити да је потпуно господар своје воље.

— Да ли се сећате садржине овога писма које сте добили од Џемса Вуда? — упитао га је Лајн када је фабрикант сео између нас.

— На жалост, не сећам се сасвим тачно, али знам толико да ме је позвао да дођем у кућу у Лендстриту. Ради се о важној ствари. Али то сам већ мистер Смиту испричао. Међутим, сасвим је сигурно да је то писмо он написао. Мени су добро познате карактеристичне црте његовог рукописа.

— Разумем, то је у целој ствари најважније, — завртео је главом Лајн.

Он је одједном ућутао. Поглед му је прешао преко собе. И тек сада сам приметио да се у соби налази и блесави Еди. Сада се играо са неком рибоносом лутком. Нисам могао да се сетим када је ушао. Па ипак, чудан је тип био тај Еди. Понекад је умео да буде бучан, досадан, а други пут опет тих и миран као сенка.

— У ствари, теоретски, цео проблем је већ решен — почео је своје излагање Џо Брент. — Сада преостају свега још два питања: где се у овом тренутку крије Џемс Вуд, и ко је био онај његов несрећни двојник кога је ово страшило уместо себе посадило за свој писаћи сто?

Инспектор Браун се насмејао. Његов смех имао је звук горке ироније.

Данас

Среда, 23 септембар 1942.
Текла девица, муч. Мин. и Митр.

✱

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Аларгић, Трг Фр. Деака 5. Телефон 25—81.

Илин, Ержебет тер 4. Тел. 24—45.

✱

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођени: 3 мушка и 3 женска детета.

Венчани: Штурц Ђула, контролор Апровизационог звања и Секе Ержебет, домаћица.

Умрли: Уд. Брадач Катарина рођ. Винтерфелд, домаћица, 77 год.; Киш Јелисавета, одојче од 5 сати; Тот Јулијана, домаћица, 50 год.; Жакић стојан, ратар из Бегеча, 70 год.

✱

РАДИО

23 септембар 1942.

БУДАПЕШТА: 7.00: Јутарња музика ● **10.15:** Концерт салонског оркестра ● **11.20:** Дуети из опера ● **12.10:** Концерт поштанског оркестра ● **14.00:** Забавна музика ● **15.20:** Циганска музика ● **17.00:** Концерт војног оркестра ● **19.15:** Концерт радио оркестра ● **20.00:** Из програма радио оркестра ● **21.15:** Музика за игру ● **22.10:** Клавирски концерт ● **23.00:** Циганска музика.

✱

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

22 септембар 1942.

Дунав: Комаром 188 (—4), Будапешт 115 (—3), Пакш 005 (+2), Мохач 089 (+3), Бездан 128 (+6), Гомбош 158 (—), Ујвидек 114 (—).

Драва: Барч —106 (—4).

Тиса: Вашарошнамењ —160 (—10), Токај —090 (—), Тисафиред —120 (—9), Чонград —232 (—20), Сегед 104 (—4), Тител 059 (—).

✱

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 5.55 (брзи), 16.24 (брзи), 20.24.

За Сабадку: 4.31, **8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор).**

За Зомбор: 3.53, 10.37, 13.48 (директан за Паланку), 17.06.

За Обече, Зенту, Сегед: 5.50, 14.00 (само до Обечеја), 16.33.

За Тител: 6.26, 20.27.

Из Будапеште: 11.57 (брзи), 16.21, 22.53 **(брзи).**

Из Сабадке: 19.31, **20.10 (убрзани моторни)**

Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директан из Паланке), 12.47, 20.13.

Из Сегеда—Обечеја: 7.28 (Из Обечеја), 10.05, 19.46.

Из Тителa: 6.24, 16.11.

✱

ИЗВЕШТАЈ СА ПИЈАЦЕ У БУДАПЕШТИ

Цене на велико

22 септембар 1942.

Кромпир, крупан, роза, кг. 30—56 ф.; ситан, кг. 18—40 ф., црни лук, пушла 14—32 ф.; бели лук, пушла 30—60 ф.; бундева, комад 14—24 ф.; першунов корен, пушла 14—40 ф.; паргарепа, пушла 16—44 ф.; келераба, пушла 14—36 ф.; зелени пасуљ, кг. 42—70 ф.; патлиџан, кг. 10—40 ф.; зелена салата, главица 8—20 ф.; краставац, комад 6—18 ф.; млад кукуруз за кување, комад 14—32 ф.; купус, главица 24—40 ф.; кељ, главица 48—70 ф.; киселјак, кг. 50—60 ф.; зелена паприка, комад 1—3 ф.; бабуре, комад 2—8 ф.; печурке, кг. 5.50—7.20 п.; спанаћ, кг. 44—60 ф.

ШАХ

Д-р АЉЕХИН И КЕРЕС У ВОЋСТВУ

У **петом колу** велике борбе у Минхену, Естонац **Керес,** заигравши оштро бечку партију, победио је Релштаба, док је д-р Аљехин са словачким мајстором Рохачеком успео само да ремизира. Мађарски вештак Барца, у шпанској игри, ремизирао је са Рихтером. Млади, 19-годишњи Јунге претрпео је пораз од Италијана Наполитана. Партија Штолц—Богољубов такође је завршена нерешено.

У **шестом колу,** који је одигран у недељу, **Керес** у сусрету са Наполитаном навео је Италијана на жртву квалитета, и добио је у 36 потеза. Партија Аљехин—Рихтер прекинута је била у неизвесној ситуацији; немачки вештак имао је краљицу и два пешака против топа и две лаке фигуре светског шампиона. У наставку, у понедељак, успело је **д-р Аљехину** да у коначници свлада свога противника. Богољубов је изгубио од **Фолтиса,** а Рабар од **Јунгеа.**

Стање после **шестог кола** је: **Аљехин и Керес** по 4 и по поена, **Фолтис** 4; **Релштаб** 3 и по, **Богољубов** 3 (и 1 недовршена партија), **Јунге** 3, **Наполитано** 2 и по (1), **Штолц и Рохачек** 2 (1), **Рихтер** 2, **Рабар** 1 (1), **Барца** 1.

СК ЛЕВЕНТЕ (КАЋ)—МИХЕЛ 2:1 (1:0)

У недељу одиграна је пријатељска утакмица између горњих клубова. После равноправне игре победили су домаћи. Код СК Михела су задовољили Најворт, Вукобрадовић и центерхалф а код домаћих центар нападе и десно крило. Судио је Никола Поповић Ћата, бивши сав. судија из Ујвидека. **Н. П.**

✱

ДМКС (ПЕТЕРЕВЕ)—ХУЊАДИ (ЧУРОГ) 3:2 (2:1)

У Чурогу је одиграна првенствена утакмица између домаћег Хуњадија и ДМКС-а из Петеревеа. Гости су у лепој игри победили домаће са резултатом 3:2 (2:1). Игра је у оба полувремена била жива и занимљива, али на махове и груба од стране домаћих, завршила се без већих инцидената. Голове за госте су дали: Молнар, Таријан и Мучи, а за домаће центар и полутка. Судија г. Шикет био је добар. **К. М.**

✱

СК ОМЛАДИНА (КУЛА)—СК ОШОВЕ 5:0 (1:0)

Одличан тим из Ошова гостовао је у Кули, и изгубио потпуно незаслужено са горњим резултатом. Ову утакмицу потпуно је упропастио судија г. Пејчић, који је иначе претседник СК Омладинца. Његово пристрасно суђење довело је до заиста несвакидашњих и готово невиђених сцена на игралишту. Гости су због слабог суђења дали сами себи три гола, а присуство органа јавне безбедности није се могло избећи. Судија је због тога прекинуо игру 12 минута пре времена.

ПОСЛЕ ПЕТОГ КОЛА ПОРЕДАК НА ТАБЕЛИ НАЦИОНАЛНЕ ЛИГЕ ЈЕ СЛЕДЕЋИ:

1-2.	Ујпешт	5	4	—	1	13:8	8
1-2.	Вашаш	5	3	2	—	13:8	8
3.	Нађварад	5	3	1	1	16:6	7
4.	Чепел	5	3	—	2	22:10	6
5.	Ујвидек	5	2	2	1	14:10	6
6.	Ференцварош	5	2	2	1	14:11	6
7.	ШалБТК	5	2	2	1	12:13	6
8.	Халадаш	5	2	2	1	11:14	6
9.	Гама	5	2	1	2	14:13	5
10.	Солнок	5	2	1	2	8:9	5
11.	ДиМАВАГ	5	2	1	2	8:13	5
12.	Коложвар	5	1	1	3	10:13	3
13.	Тереквеш	5	1	1	3	4:9	3
14.	Кишпешт	5	1	—	4	13:18	2
15.	Електромош	5	1	—	4	5:9	2
16.	Сегед	5	—	2	3	6:10	2

✱

СК. ЧЕНЕЈ—СК СПАРТА II (УЈВИДЕК) 4:2 (2:2)

У понедељак, на Малу Госпојину, одиграна је пријатељска утакмица између горњих клубова, која се завршила резултатом 4:2 за СК. Ченеј. Домаћи су дали лепу и живу игру, која је трајала од почетка до краја међутим надмоћност домаћих играча ипак није могла да се реализује у више голова. Голове су дали: Жикић (2), Летић (2), а за госте центар и лева полутка. Судија г. С. Пејић био је добар.

✱

ТЕМЕРИН—УВАК 2:1 (1:1)

У недељу је на игралишту »Хортхи Миклоша« одиграна првенствена утакмица за првенство треће лиге између Темерина и УВАК-а. Утакмица се завршила заслужном победом гостију. Оба клуба наступила су у својим најбољим саставима. Од гостију нарочито су се истакли Шереш и Трифуновић, а од домаћих Лешков и Вилнер.

✱

СК ЛЕВЕНТЕ (ТИТЕЛ)—СК ЛЕВЕНТЕ (КАЋ) 6:2 (0:2)

У Тителу је у недељу одиграна између горњих клубова утакмица за спомен-пехар. Домаћи су у првом полувремену пружили врло слабу игру, док су гости, напротив, играли повезано и технички одлично, тако да су у првом полувремену водили са 2:0. Међутим, друго полувреме пружа сасвим другу слику, захваљујући измени места, које је извршено код домаћег тима. После овога, навала већ у првим минутима са пуно елана постиже изједначење. После изједначења код гостију је опао морал, а остали голови су им потпуно разбили повезаност и присебност, тако да је коначан резултат 6:2. Код домаћих, који су у другом полувремену играли сви одлично, нарочито су се истакли: Вујић и Балог, а код гостију центар Максић. Голове за домаће су дали: Балог (3), Вујић (2) и Марковић, а за госте лева полутка и лево крило. Судио је одлично г. Влашић. Утакмицу је пратило око 700 гледалаца. **Т. Н. Б.**

✱

ТЕРЕКВЕШ—ДУНА 4:2

У недељу је на игралишту »Хортхи Миклоша« у Ујвидеку одиграна првенствена утакмица за првенство првог разреда између Тереквеша и СК Дуне која се завршила заслуженом победом СК Тереквеша.

Ново отворена радња!
ЖЕНСКА И МУШКА ПОМОДНА ТРГОВИНА
Цене солидне — Уверите се Вашом посетом!
БРАЋА ПАШКО
II. РАКОЦИ УЛ. 5
1461

Укрштене речи

Број 203

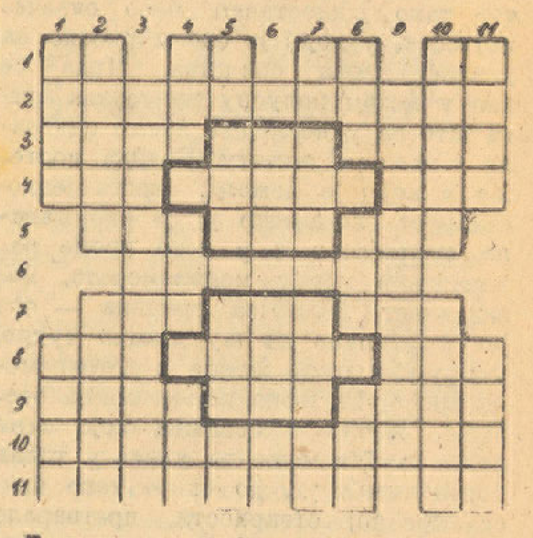

Водоравно: 1) Иницијали немачког филозофа — зачин — пут (мађарски) — облик глагола бити. 2) Мањковом. 3) Старозаветно мушко име — сведок при венчању — име Золиног романа. 4) Љута биљка — брана — део месарског алата. 5) Упитна заменица — део — један број. 6) Марка финог сапуна. 7) Мало зиратно земљиште у крш; — врста гласа — немачка лука. 8) Име месеца — мирис — снажан. 9) Зоби — честа узречица — безрепа. 10) Питагорини ученици. 11) Иницијали нашег научника — према — немачки физичар — слово француске азбуке.

Усправно: 1) Самртничка постеља — врста пса. 2) Шаљивчина — мали лав. 3) Немачки генерал. 4) Мушко дете — сугласник — плодан крај у пустињи (кроз два поља) — фудбалски тим. 5) 18-сто и 27-мо слово азбуке — спрат — сугласник — пљачка — њега. 6) Свеза — ратнички усклик — самогласник — дар-мар — усклик. 7) Пут (мађарски) — сточно благо — сугласник — сијасет — грчко слово. 8) Звук — сугласник — боја карата — свеза — зачин. 9) Холандски географ. 10) Врста лирске песме — птица селица. 11) Муслиманski свештеник — Адамов син.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 202

Водоравно: 1) Лавчне. 2) Бугарити. 3) Рана — шема. 4) Рика — ка — Рама. 5) Ива — тазе — мет. 6) Са — понире — Ли. 7) Ара — раја — бол. 8) Рона — ла — боза. 9) Лида — сана. 10) Сењорита. 11) Тамара.

Усправно: 1) Рисар. 2) Риварол. 3) Бака — анис. 4) Луна — и — адет. 5) Ага — тор — ања. 6) Ва — канал — Ом. 7) Ир — Азија — Ра. 8) Ниш — ера — сир. 9) Етер — е — бата. 10) Имам — бона. 11) Амилоза. 12) Атила.

Мали Огласи

стају до 10 речи 1·50 п., свака даља реч 10 ф — За оне, који траже службу, 50% јевтиније.

—o—

СТЕЛАЖА И ТЕЗГА погодне за трговину животних намирница продајем. Упитати: Сабадкаи ут 50. 1536

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа: „Уранија", штампарски завод и издавачко подузеће (власник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50.
Рукописи се не враћају.